

Вхідні показники. Сюди можна віднести відсоток бюджету на дослідження та розробки для інноваційних проєктів. Проте, вклавши свої кошти, підприємство не буде мати ніяких гарантій, що отримає бажані результати від цього інноваційного проєкту.

Вихідні показники – це кількісно вимірювані показники, пов'язані з фактичними результатами, які ви бачите. Наприклад, кількість нових продуктів, які випускає підприємство на ринок за певний період, є показником випуску. Іншим прикладом є сума нового доходу, отриманого від інноваційного процесу. Подібним чином економія коштів за рахунок покращення бізнес-процесів є вимірною та дозволяє побачити, чи зусилля рухаються у правильному напрямку.

Отже, управління інноваційними проєктами передбачає управління від концепції до реалізації. Надаючи пріоритет інноваціям та вживаючи необхідних заходів для формування культури інновацій та впровадження ефективних процесів управління проєктами, підприємства можуть залишатися конкурентоспроможними та процвітати на ринку. Інноваційні проєкти мають вирішальне значення для зростання та успіху бізнесу, а управління ними вимагає чіткої стратегії, кваліфікованої команди та правильного розподілу ресурсів. Крім того, ключові показники ефективності можуть допомогти виміряти прогрес та забезпечити успіх інноваційного проєкту.

1. Загумена Т. В. Особливості управління інноваційними проєктами. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.4. С. 348–360. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2013/23_4/348_Zag.pdf.

2. Куліченко В. О. Управління інноваційними проєктами та програмами: зарубіжний досвід та вітчизняна практика. *Ефективна економіка*. 2016. № 1 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4751>.

3. Строкович Г. О. Особливості стратегічного управління інноваційними проєктами. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 678–681. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/9_ukr/115.pdf.

4. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Управління стратегічними змінами та інноваціями на підприємстві: навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 352 с.

5. Ліпич Л. Г., Хілуха О. А., Кушнір М. А. Навчання шляхом експорту як джерело інноваційності підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 3 (69). С. 62–68. <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2020-01-69-11>

6. Płonka M., Jedynak T., Trynchuk V. Retirement behavior strategies: the attitudes of students from Poland and Ukraine towards the old-age risk. *Problems and Perspectives in Management*. 2020. № 18(2). P. 350–365. doi:10.21511/ppm.18(2).2020.29.

Діброва В. О.

Науковий керівник: Кущик А. П., к.е.н., доцент
Запорізького національного університету

ЗЕЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ЕНЕРГЕТИКУ УКРАЇНИ

В 2022 році із-за військової агресії Росії проти України було нанесено величезні втрати зеленої енергетики, значна кількість станцій з вироблення альтернативної енергії знаходилась на територіях де велись або ведуться бойові дії, через це станції або зруйновані або тимчасово призупинені. Електростанції, що на разі знаходяться на тимчасово окупованих територіях повністю розграбовані. Наприклад сонячна станція в Токмаку, що забезпечувала декілька районів електроенергією, повністю вивезена до країни агресора.

Також через недостатню підтримку все більше підприємств, що виробляли відновлювальну енергію виїжджають за кордон, через більш вигідні умови. Тому для

збереження та підтримки зеленої енергії в цю галузь досить важливо інвестувати кошти. Зелені інвестиції в енергетику можуть значно зменшити вплив на довкілля та підвищити стійкість та незалежність енергетичної системи.

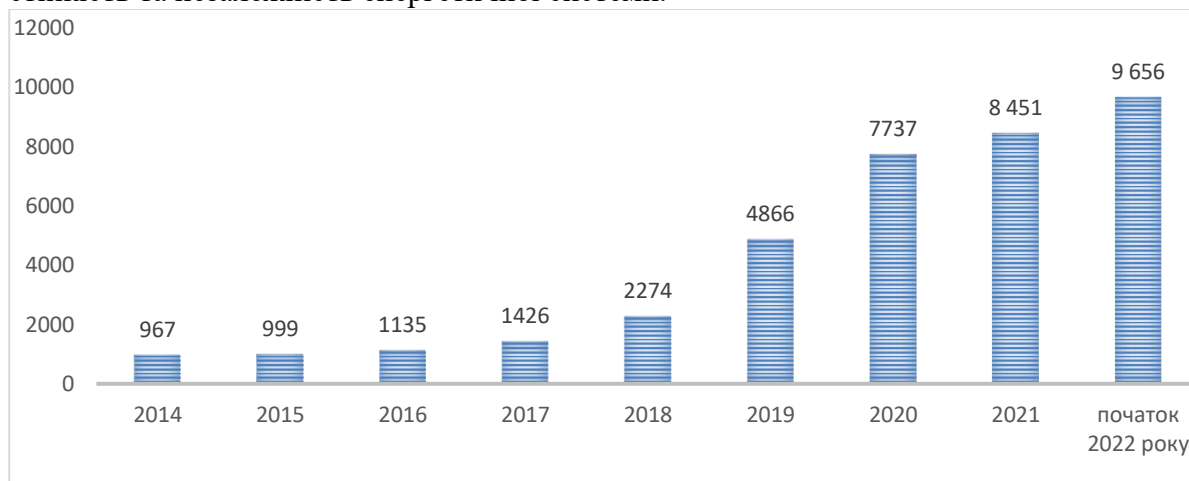

Рис.1. Обсяги потужності об'єктів зеленої енергетики у 2014-початок 2022 рр., у мегаватах

Джерело: складено автором на основі [1].

Аналізуючи рис. 1 бачимо, що обсяги потужності об'єктів зеленої енергетики протягом досліджуваного періоду зростали. На початок 2022 року потужність склала 9656 мВт, а на кінець року значно зменшилась і якщо не відбудуться зміни у сфері зелених інвестицій ці потужності можуть зменшитись ще більше.

Зелені інвестиції – інвестиційна діяльність, яка зосереджується на проєктах, що займаються збереженням природних ресурсів, виробництвом та виявленням альтернативних джерел енергії, впровадженням проєктів щодо забезпечення чистого повітря та води та / або інших екологічно орієнтованих бізнес-практик [2].

Відповідно до Закону України від 19 червня 2020 р. “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів” в Україні запроваджено новий вид фінансових інструментів - зелені облігації та встановлено правила для учасників відповідного ринку.

Зелені облігації - це облігації, проспект (рішення про емісію, а для державних облігацій України - умови розміщення) яких передбачає (передбачають) використання залучених коштів виключно на фінансування реалізації проєкту екологічного спрямування або окремого його етапу [3].

23 лютого 2022 українським урядом було схвалено Концепцію запровадження та розвитку ринку зелених облігацій в Україні.

Згідно даної концепції сприяння розвитку ринку зелених облігацій повинно здійснюватися шляхом:

1. Усунення бар'єрів для розвитку та функціонування вторинного ринку облігацій.
2. Створення реєстру проєктів національного значення, для реалізації яких можуть бути здійснені емісії суверенних зелених облігацій.
3. Запровадження системи верифікації проєктів екологічного спрямування відповідно до міжнародних практик.
4. Налагодження співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями, зарубіжними інвестиційними компаніями та донорськими фондами з питань залучення фінансування реалізації проєктів екологічного спрямування.
5. Організації та проведення навчальних програм для учасників та потенційних гравців ринку зелених облігацій.
6. Визначення завдань центральних органів виконавчої влади, які будуть задіяні для

реалізації Концепції з урахуванням галузевої специфіки та існуючих механізмів впливу [3].

Окрім даної концепції у 2022-му було подано низку законопроектів, на які буде спиратися подальший розвиток галузі:

Запровадження закону, що дозволяє укладати віртуальні корпоративні контракти щодо постачання електроенергії. Закон дозволить виробникам напряму продавати промисловим споживачам, самостійно визначати ціну таких поставок та укладати довгострокові угоди з ними без фізичної поставки.

Законопроект про гарантії походження електроенергії з ВДЕ. Гарантії походження зеленої електроенергії могли б забезпечити швидкий шлях для додаткового доходу для виробників з ВДЕ за новою ринковою моделлю, що стало б можливим через запуск внутрішнього ринку гарантій походження. Відповідно до Звіту Секретаріату Енергетичного Співтовариства, реєстр гарантій походження для України вже створено, а угоду щодо під'єднання надано для підписання відповідним посадовим особам.

Проект закону про продовження ре-РРА умов підключення для ВЕС, будівництво яких призупинилося через воєнні дії, до кінця 2023 року. Прийняття проекту закону стало б швидким вирішенням поточної енергетичної кризи та кроком до посилення енергетичної безпеки України [4].

Усі ці ініціативи українського уряду сприятимуть розвитку енергетичного сектору та стануть кроком до зменшення залежності від імпортованої енергії.

Отже, сприяння зеленим інвестиціям має важливе значення для збереження та підтримки зеленої енергії, особливо після шкоди, завданої виробництву зеленої енергії під час військової агресії Росії проти України у 2022 році. Створення нового інструменту (зелених облігацій) сприятиме залученню інвестиції в проекти зеленої енергетики, що надасть можливість зберегти наявні потужності зеленої енергетики та збільшити їх кількість. А підтримка законопроектів, що були підготовлені в 2022 році також сприятиме залученню додаткових інвестицій до України та відмову від імпорту енергії із європейських країн.

1. Офіційний сайт Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України. URL : saee.gov.ua.

2. Investopedia. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com>.

3. Про схвалення Концепції запровадження та розвитку ринку зелених облігацій в Україні : Розпоряд. КМУ від 23.02.2022 р. № 175-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/175-2022-p#Text>.

4. Економічна правда. Зелена енергетика: план дій на 2023 рік. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/01/24/696297/>.

5. Ліпич Л. Г., Хілуха О. А., Кушнір М. А. Окремі аспекти використання екологічного маркетингу для поліпшення природного середовища міста. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 1(70). С. 66–72. <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2020-01-70-11>

Патерко Р. С.

Науковий керівник: Іжевський П. Г. д.е.н., професор
Хмельницький університет управління та права

ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ ТА СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ ЙОГО РИЗИКІВ

У сучасних умовах економіки України є проблема активізації участі банків в інвестиційному процесі, яка є дуже гострою. Банківські установи впливають на економічне зростання та соціальний розвиток країни, оскільки глибоко проникають в усі сфери